

14. פרשת וארא, מקורות

ד וארא אל אברהם, אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה חבל על דאבדיו ולא משתפחין, הרבה פעמים נגליתי על אברהם יצחק ויעקב באל שדי ולא הודעתי להם כי שמי ה' כשם שאמרתי לך ולא הרירו אחר מדותי,

אמרתי לאברהם [\(בראשית יג, יז\)](#): קום התהלך בארץ לארצה ולרחבה וגו', בקש לקבר שרה ולא מצא עד שקנה בדמים ולא הריר אחר מדותי,

אמרתי ליצחק [\(בראשית כו, ג\)](#): גור בארץ הזאת כי לך ולזרעך וגו', בקש לשתות מים ולא מצא אלא [\(בראשית כו, כ\)](#): ונריבו רעי גרר עם רעי יצחק, ולא הריר אחר מדותי.

אמרתי ליעקב [\(בראשית כח, יג\)](#): הארץ אשר אתה שכב עליה וגו', בקש מקום לנטות אהלו ולא מצא עד שקנה במאה קשיטה, ולא הריר אחר מדותי ולא שאלני מה שמי כשם ששאלת אתה,

ואתה תחלת שליחותי אמרת לי מה שמי, ולבסוף אמרת [\(שמות ה, כג\)](#): וימאז באתי אל פרעה.

ועל זה נאמר: וגם הקמתי את בריתי, שנתנה להם כמו שאמרתי להם שאנתן להם את הארץ ולא הרירו אחרי. וגם אני שמעתי את נאקת בני ישראל, לפי שהן לא הרירו אחרי, וגם אף על פי שישאל שפאותו הדור לא היו נוהגין פשוטה, שמעתי נאקתם בעבור הברית שפירתי עם אבותיהם, הדא הוא דכתיב [\(שמות ו, ה\)](#): ואזכר את בריתי.

לכן אמר לבני ישראל, אין לכן אלא לשון שביעה, שנאמר (שמואלא ג, יד): ונלכו נשבעתי לבית עלי, נשבע הקדוש ברוך הוא שיגאלם, שלא יירא משה שמא מדת הדין יעבב גאלתו.

והוצאתי אתכם מתחת סבלת מצרים, ארבע גאלות יש כאן, והוצאתי, והצלתי, וגאלתי, ולקחתי כנגד ארבע גזרות שגזר עליהן פרעה. וכנגדן תקנו חכמים ארבע פוסות בליל הפסח, לקיים מה שנאמר [\(תהלים קטו, יג\)](#): (כוס ישועות אשא ובשם ה' אקרא, והבאתי אתכם אל הארץ אשר נשאתי את ידי, אעשה לך מה שאמרתי לאבותיהן שאנתן להם את הארץ ויהיו יורשין אותה בזכותן).

(ב) וידבר אלהים אלמשה ויאמר אליו אני יקוק:

(ג) וארא אל אברהם אל יצחק אל יעקב באל שדי ושמי יקוק לא נודעתי להם:

(ד) וגם הקמתי את בריתי אתם לתת להם את ארץ כנען את ארץ מגריהם אשר גרו בה:

(ה) וגם אני שמעתי את נאקת בני ישראל אשר מצרים מעבדים אתם ואזכר את בריתי:

(ו) לכן אמר לבני ישראל אני יקוק והוצאתי אתכם מתחת סבלת מצרים והצלתי אתכם מעבדתם וגאלתי אתכם ברוע נטויה ובשפטים גדלים:

(ז) ולקחתי אתכם לי לעם והייתי לכם לאלהים וידעתם כי אני יקוק אלהיכם המוציא אתכם מתחת סבלות מצרים:

(ח) והבאתי אתכם אל הארץ אשר נשאתי את ידי לתת אתה לאברהם ליצחק וליעקב ונתתי אתה לכם מורשה אני יקוק:

(ט) וידבר משה בן אלבני ישראל ולא שמעו אל משה מקצר רוח ומעבדה קשה: פ